

kapcsolat

Isten Igéje: világosság a világnak

bibliatanulmányok

Di Archer

A gyűrűk ura

Küldetés

Hatalom

Bölcsesség és vezetés

Bátorság

Kapcsolat sorozat

A gyűrűk ura

J. R. R. Tolkien
(Európa kiadó, 2001.)

Küldetés
Hatalom
Bölcsesség és vezetés
Bátorság

A mű eredeti címe: CONNECT BIBLE STUDIES: *Lord of the Rings*

Szerző: Di Archer

© Di Archer 2005. Scripture Union, 207-209 Queensway

Bletchley, Milton Keynes, Bucks. MK2 2EB UK

© Jogos magyar nyelvű kiadás. Minden jog fenntartva

Szentírás Szövetség

1091 Budapest Kálvin tér 8.

Tel./fax: 06-1-216-5115

e-mail: szszov@mail.datanet.hu

www.szentirasszovetseg.net

Fordította: Markovits-Somogyi Rita

Lektorálta: Komlósi Erzsébet

Szerkesztette: Metzing Árpád

A KAPCSOLAT BIBLIATANULMÁNYOK HASZNÁLATÁRÓL

MIRE VALÓK EZEK A TANULMÁNYOK?

E kics csoportos, újszerű bibliatanulmányozó sorozatnak két célja van. Először is, hogy lehetőséget teremtsenek a csoport tagjainak jobban elmélyülni a Szentírásban, és jobban megismerni azt. Másodsorban, azáltal, hogy mai filmekben, könyvekben, tévéműsorokon, zenéken stb. alapulnak, abban is segíteni próbálnak, hogy az aktuális témákat bibliai szemszögből gondolják végig.

Nem gondoljuk, hogy a csoport összes tagja mindig meg fogja tudni nézni, vagy egyáltalán meg akarja nézni a filmeket, meg akarja hallgatni a zenéket, vagy el akarja olvasni a könyveket. Ezért mindig közreadunk egy összefoglalást. Ugyanakkor úgy véljük, ha ismerik a keresztyének ezeket a filmeket és könyveket, akkor fognak tudni beszélgetni róluk a barátaikkal, iskolatársaikkal vagy kollegáikkal. Az, hogy a Szentírás szemszögből átbeszélgetik ezeket a témákat, megalapozza a véleményüket, és így későbbi beszélgetéseikben határozottabban tudnak állást foglalni a keresztyén értékek képviselésében.

Minden sorozat négy részre van osztva – tehát akár négy hétre való beszélgetni valót adnak egy bibliatanulmányozó csoport számára.

HOGYAN HASZNÁLJUK A TANULMÁNYOKAT?

A sorozatot úgy alakítottuk ki, hogy bibliai keretek között ösztönözzék a kreatív gondolkodást, és beszélgetés alakuljon ki. Így minden rész több kérdést illetve választási lehetőséget tartalmaz, amiből a csoport vezetője válogathat, hogy a csoport igényeihez igazítsa a tanulmányt. Különböző esetekben különböző megközelítés lehet célravezető, ezért tartalmaznak a feldolgozások többféle választási lehetőséget. Mindig a Szentírás tanulmányozása a fő cél, azonban előfordulhat, hogy ezt a célt egyes kérdések hatékonyabban valósítják meg, a csoportunk esetében, mint mások. – tehát nyugodtan válogassunk.

A csoport tagjait lássuk el a megfelelő munkalapokkal (ez minden fejezetnél külön letölthető) amelyeken rajta van az adott összefoglaló, jegyzetelési lehetőséggel.

A CSOPORTVEZETŐNEK SZÓLÓ VÁZLATOK A KÖVETKEZŐKET TARTALMAZZÁK:

1. Bevezető kérdések

Segítséget nyújtanak a csoportnak, hogy beinduljon a beszélgetés, miközben a résztvevők megismerkednek a témával. A kérdések lehetnek egyszerűek, személyesek vagy kreativitást igénylők - a cél mindig az, hogy válaszára ösztönözzenek.

2. Összefoglalás

Azt javasoljuk, itt következzen a könyv vagy a film tartalmának rövid összefoglalása - ha szükséges, fel is lehet olvasni. Lehet, hogy a csoport tagjainak már a heti téma megkezdése előtt lesznek észrevételeik.

3. Központi téma

Ezt is fel lehet olvasni a vázlatból, vagy szóban össze lehet foglalni.

4. Elolvasandó fejezetek

Négy részre osztottuk a könyvet azon csoportok számára, akik minden találkozó előtt el szeretnének olvasni egy szakaszt a könyvből.

5. Bibliatanulmányozás

Itt sok választási lehetőség van. Válogassunk úgy, ahogy az a csoportunknak megfelelő – a lényeg, hogy kezdjenek el elmélyedni a Szentírásban. A Bevezetés végén megtalálható néhány, a témával foglalkozó könyv/segédanyag címe, azonban fontos, hogy ezeket az anyagokat is a céllal használjuk, hogy általuk a Szentírás mind mélyebb felfedezésére ösztönözzük a csoportot. Jó, ha van a kezünk ügyében konkordancia a bibliai fogalmak kikereséséhez, és hasznosak lehetnek a felkészülésnél a bibliai kommentárok is, például a *Biblia Ma* sorozat, (*Harmat Kiadó*) A lényeg, hogy segítsünk az embereknek Isten Igéjével foglalkozni: ha kell, küzdjenek meg vele, de tegyék sajátjukká.

Ebben a részben nem kell minden kérdést végigvenni. Mindegyik szakaszban mindkét kérdés körülbelül ugyanazt a témát járja körül, csak különböző nézőpontból vagy módon. A legjobb, ha mindegyik szakaszból egy kérdést választunk ki. Kiegészítendő kérdéseket adtunk meg, tehát várhatóan érdekes beszélgetések bontakoznak ki; persze a Szentírás tanulmányozása során bármely beszélgetésben szükség lehet egy kis segítségre a továbblépéshez.

6. Gyakorlati alkalmazás

Ennek a résznek az a célja, hogy összekapcsolja a Szentírás tanulmányozása során megismert összefüggéseket és a könyv vagy a film által felvetett gondolatokat. Ezek lehetnek személyes Gyakorlati alkalmazás, változhat tőle a világmépünk, vagy lehetnek olyan új gondolatok, amelyek megoszthatunk nem hívő ismerőseinkkel. Olyan kérdéseket válasszunk, amelyek illeszkednek a beszélgetés menetéhez.

7. Imádság

Hagyjunk időt rá! Imádkozhatunk közösen, vagy kettesével, ha a csoport inkább azt szeretné. Bízassuk a résztvevőket, hogy azokra a területekre koncentráljanak, ami a Szentírás tanulmányozása során leginkább megérintette őket. Próbáljunk ki különböző imaformákat: gyűjtsünk meg egy gyertyát; mondjon mindenki egy imát; írjuk le az imádságainkat; tegyünk be halk dicsőítő zenét – a cél, hogy segítsünk Istenhez közeledni mindenkinek

J. R. R. Tolkien:

A gyűrűk ura

(Európa Kiadó, 2001)

1. RÉSZ: KÜLDETÉS

„Én nem ilyen veszélyes kalandokra születtem. Minek is kellett meglátnom ezt a Gyűrűt? Miért került hozzám? Miért esett rám a választás?” (Frodó, 1. könyv, 2. fejezet, A múlt árnyéka, 95. o.)

Olvassuk el A Kapcsolat Bibliatanulmányok használatáról c. részt (1. oldal), mielőtt elkezdjük a beszélgetést.

BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

Válasszunk ki egy kérdést!

Előfordult-e velünk, hogy rettegtünk valami olyan feladattól, amiről tudtuk, hogy semmiképp sem úszhatjuk meg?	A nehéz feladatokkal birkózunk meg először, vagy inkább azokat hagyjuk későbbre? Miért?
Véleményünk szerint Frodó küldetésének melyik volt a legnehezebb része?	Mi volt eddig a legnehezebb feladat, amire megkértek minket?

ÖSSZEFOGLALÁS

Frodó Baggins a Megye egy szépfekvésű vidékén él, a Középföld északnyugati részén. A hobbitokhoz hasonlóan jól él, szeret jókat enni és pipázni. Frodó unokatestvére Bilbo hirtelen távozása után Frodó sok kincset örököl – többek között egy titokzatos aranygyűrűt is.

Gandalf, a bölcs varázsló elmondja a gyűrű történetét az új gazdának. A gyűrűt sok évvel ezelőtt a Nagy Szauron készítette a Végzet hegyén, Orodruinban. A tündék és emberek utolsó nagy szövetsége legyőzte őt, azonban közülük valaki elvesztette a gyűrűt. Gandalf elárulja Frodónak, hogy ez az az Egy Gyűrű, ami a sötétség urának a hatalmát teljes mértékig visszaállíthatná, hogy uralkodhasson minden gyűrű felett. Egy feliratban rejlik a Gyűrű hatalma: „Egy gyűrű mind fölött, Egy gyűrű kegyetlen, Egy gyűrű, Egy a sötétbe zár, bilincs az egyetlen”. – ezt a gyűrűt el kell vinni

ahhoz a tűzhöz, amely képes azt elpusztítani. Frodó, gyűrűhordozóként azt a feladatot kapja, hogy vigye el a gyűrűt az Orodruin nevű vulkán kráterébe, messze földre délre, Szauron sötét földjére. Frodó a legkevésbé sem kívánczik elhagyni a Megye kényelmét és biztonságát. Gandalf támogatása felől biztosítja Frodót, ha az nekivág az útnak. „A döntés a te kezében van. De én mindig segíteni fogok neked... ameddig csak viseled a gyűrűt, segítünk elhordozni annak a terhét.” Frodó elfogadja a feladatot, és útnak indul.

KÖZPONTI TÉMA: KÜLDETÉS

Frodó egyáltalán nem örül annak a felismerésnek, hogy ő az, akinek vigyázni kell a Gyűrűre. Nem rajong a feladatért, amit el kell végeznie, mint ahogyan sokszor mi sem. Veszélyeket, áldozatot foglal magába a küldetés, és nincs garancia rá, hogy sikerülni fog. Isten arra hív bennünket, miután válaszoltunk szolgálatra hívására, hogy fogadjuk el azokat a feladatokat, amiket kifejezetten nekünk szán. Mit mond a Biblia arról, hogy készen kell lennünk követni Istent, bármi is legyen az ára? És hol jön be a képbe a kötelességtudat? Hogyan lehet minket kitartásra bátorítani? Ki vagy mi tud a folytatásra ösztönözni bennünket?

BIBLIATANULMÁNYOZÁS

Válasszunk ki egy kérdést mindegyik részből.

1. Elhívás

„- Egyszer én is átmentem a Fekete-pataki Kapun – jegyezte meg csöndesen Aragorn –, s bár kijutottam, igencsak rossz emlékeim maradtak róla. Se testem, se lelkem nem kívánja, hogy másodszor is bemenjek rajta.

- Én nem kívánom először sem – mondta Pippin.

- Én sem – motyogta Samu.

- Hát persze, hogy nem kívánjátok! – mondta Gandalf. – Már ki is kívánná? A kérdés nem is az, hanem hogy ki tart velem, ha odavezetem?

- Én! – jelentkezett lelkesen Gimli.

- Én – jelentette ki nyomatékosan Aragorn.”

(2. könyv, 4. fejezet, Utazás a sötétben, 403. o.)

✓Olvassuk el a 2Mózes 3,4-15-öt, és a 4,1-17-et. Miért kérdőjelezte meg Mózes Isten elhívását? Hogyan felelt neki Isten?

✓Olvassuk el a Lukács 4,14-30-at. Mi volt Jézus küldetése? Milyen nehézségekkel kellett szembenéznie?

Vezetőknek: Az özvegy és Naámán nem voltak izraeliták – a megváltás nem csak a zsidóknak szól, pedig Jézus hallgatósága erről volt meggyőződve.

2. Kötelességtudat – felkészülten a szenvedésre

„De én azt mondom, áldott vagy te, Glóin fia, Gimli, mert a magad akaratából szenvedtél vereséget, s választhattál volna más utat is. De nem hagytad cserben az útitársaidat, s legalább az a jutalmad mindig megmarad, hogy Lothlórien emléke tiszta és mocsoktalan a szívedben, soha meg nem fakul, sem meg nem áporodik.”

(2. könyv, 8. fejezet, Búcsú Lórientől, 504. o.)

✓Olvassuk el a Jeremiás 38,1-28-at. Hogyan töltötte be Jeremiás az Isten iránti szolgálatát? Milyen következményei lettek ennek?

Vezetőknek: Érdeemes lehet elgondolkodni azon, hogy miben volt nehéz ez a küldetés Jeremiásnak.

✓Olvassuk el a Márk 8,27-38-at. Hogyan állt Jézus a rá váró szenvedéshez? Milyen jelentősége van ennek az Őt követők számára?

3. Készenlét

„... eddig másra sem törekedtem, csak hogy ideérjek; s remélem, innét már nem kell továbbmennem. A pihenés, mi tagadás, nagyon jólesik. Egyhavi bolyongás és viszontagság; úgy vélem, bőven elegendem van az ilyesmiből.”

(Frodó, 2. könyv, 1. fejezet, Találkozások, 306. o.)

✓Olvassuk el az Apostolok Cselekedetei 8,26-40-et. A szövegből egyértelműen kiderül, hogy Fülöp készen állt a feladatra. Miben nyilvánul ez meg? Mely dolgokban látszott Isten munkája?

✓Olvassuk el a Márk 1,35-39; 5,21-34; 6,30-34-et és a János 4,4-10-et. Hogyan reagált Jézus ezekben az esetekben? Kinek válaszolt és mire válaszolt?

Vezetőknek: Segítséget jelenthet, ha visszautalunk Jézus elhívására (Lukács 4,18-19)

4. Kitartás

„Samu mély lélegzetet vett. Az ösvény ott van, az igaz, de hogy jut fel odáig? ... Samut ekkor elfogta a nyugtalanság, maga sem értette, miért. Mintha biztatta volna valaki: – Most! Most! Mielőtt még késő! – Összeszedte magát, fölállt.”

(6. könyv, 3. fejezet, A végzet hegye, 282-83. o.)

- ✓ Olvassuk el a 2Timóteus 4,1-22-öt. Hogyan és miért biztat minket Pál a kitartásra?
- ✓ Olvassuk el a Lukács 22,39-46-ot. Mi Jézus dilemmájának lényege? Miben tükrözi választása a kitartást?

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

„Tehát ez lenne az, amiről kezdettől fogva tudtam, hogy meg kell lennie – gondolta Samu –, az, hogy Frodó urat az utolsó lépésig segísem, aztán haljak meg vele együtt? Nos, ha ez, akkor is meg kell tennem.”

(6. könyv, 3. fejezet, A végzet hegye, 271. o.)

Válasszunk ki egyet vagy többet a következő kérdések közül.

- ✓ Hogyan bátoríthatjuk egymást az Isten iránti engedelmességre, amikor nincs kedvünk erre?
- ✓ Hív-e Isten valamire, ami kihívást jelent a számunkra? Kész vagyunk-e vállalni a kockázatot?
- ✓ Honnan tudjuk, mire hív minket Isten?
- ✓ A kötelességtudat élő fogalom-e még mai, „ahogy-nekem-tetszik” világunkban?
- ✓ Mi segít a kitartásban, amikor az előrehaladás akadályokba ütközik?
- ✓ Előfordult-e már velünk, hogy feladtunk valamit, és utána megbántuk? Újra tudjuk-e kezdeni Isten segítségével?
- ✓ Hogyan segíthet minket az elhívás fogalma azok bátorításában, akik csak sodródnak az életben?

IMÁDSÁG

Imádkozzunk ezen témák kapcsán!

J. R. R. Tolkien:

A gyűrűk ura

(Európa Kiadó, 2001)

2. RÉSZ: HATALOM

„A két erő egymásnak feszült. Egy pillanatra teljesen tehetetlenné vált a kettő beléje hatoló hegye közt, csak vonaglott elkínzottan. Majd váratlanul magához tért, Frodó lett megint, s nem volt sem Hang, sem Szem: szabadon dönthetett, még volt egy maradék pillanata, hogy döntsön.” (2. könyv, 10. fejezet, A szövetség felbomlik, 533. o.)

Olvassuk el A Kapcsolat Bibliatanulmányok használatáról c. részt (1. oldal), mielőtt elkezdjük a beszélgetést.

BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

Válasszunk ki egy kérdést!

„A hatalom megront, a korlátlan hatalom teljesen tönkretesz” Egyetértünk? Véleményünk szerint ki a legnagyobb hatalommal bíró ember országunkban? Miért?	Ki a legnagyobb hatalommal bíró szereplő a Gyűrűk Urában? Jó vagy rossz dolog hatalmat tudni a kezünkben? Miért?
--	--

ÖSSZEFOGLALÁS

Frodó, a hobbit, küldetése arról gondoskodni, hogy a varázslatos Gyűrű semmiképp ne kerüljön Szauroznak, a Sötétség Urának kezébe. Az ő ujján ugyanis a Gyűrű olyan gonosz hatalmat jelentene, amit semmilyen pozitív erő sem tudna megtörni. A Gyűrűt Mordorban, a Tűzhegyen kell megsemmisíteni, ott, ahol a legerősebb Szauron hatalma.

A varázslatos Gyűrű gonosz dolgokat művel Frodó útítársai körében. Boromirt megkísérti a Sötét Úr akarata, és úgy gondolja, hogy az ő kezében a Gyűrű csak jó célt szolgálna. Frodó, felismerve a leselkedő veszélyt, elhagyja útítársait, és tovább már csak Samuval folytatja az utat. A

rosszindulatú Gollam, aki maga is viselte a Gyűrűt évszázadokkal korábban, s még most is annak hatalma alatt áll, követi őket. Mindenáron meg akarja kaparintani ismét a Gyűrűt. Mordorba érve Frodó akaratereje is fokozatosan gyengül. Nincs ereje arra, hogy elpusztítsa az ékszer a Végzet Hegyénél, hanem felhúzza azt a saját ujjára. Gollam ekkor megtámadja őt, és leharapja Frodó ujját, a gyűrűvel együtt. Gollam azonban megbotlik, és belezuhan a tűzbe. Szauron hatalma így megsemmisül.

A Király visszakerül trónjára, hatalmával helyreállítja az országot. Végül a hobbitok is hazatérnek szeretett Megyékükbe, ahol megtudják, hogy Szarumán, aki egykor nagy és bölcs varázsló volt, gonosszá lett, és átvette a z uralmat. Sauron nélkül azonban semmit sem tehet. Frodó számúzi a Megyéből, és saját szolgálói megölik őt.

KÖZPONTI TÉMA: HATALOM

A Gyűrűk Urában, Gandalf fél megérinteni a hírhedt Gyűrűt, nehogy annak gonosz befolyása alá kerüljön. Társainak még azelőtt meg kell semmisítenie a gyűrűt, mielőtt a Gonosz Szellem megszerezhetné azt. A Gyűrű hatalom. Annyira nagy az ereje, hogy még a jót is meg tudja rontani. Nézzük meg, mit mond a Biblia a hatalomról. Elismeri vajon, hogy a hatalmat rosszra is lehet használni? Mit mond a hatalom helyes gyakorlásáról? Ha van jó és rossz hatalomgyakorlás, honnan tudhatjuk, hogy ránk melyik a jellemző?

BIBLIATANULMÁNYOZÁS

Válasszunk ki egy kérdést mindegyik részből.

1. Helyes gyakorlat

„A koronázást követő időben a Király a trónusán ült a Királyok Csarnokában, s ítélkezett... És a Király megkegyelmezett a legyőzötteknek, és szabadon bocsátotta őket...” (6. könyv, 5. fejezet, A Helytartó és a Király, 319. o.)

✓Olvassuk el a 2 Királyok 23,1-11-et és 21-25-öt. Hogyan használta Jósiás a hatalmát jóra? Mit próbált elérni? Miért?

Vezetőknek: Júda korábbi királyaival ellentétben, Jósiás Istent követte. Uralkodása alatt, a Jeruzsálemi Templomon történt javítások során újra felfedezték a Törvénykönyvet A könyv

olvasása során Jósiás felindult Júda engedetlenségén és aggódva várta Isten ítéletét a nép bűne felett. (2 Királyok 22)

- ✓Olvassuk el a János 5,1-30-at. Milyen természetű Jézus hatalma? Mi korlátozza, és mi nem korlátozza az ő hatalomgyakorlását?

2. Helytelen gyakorlat

*„De itt vannak ezek az emberek, a Főnök emberei, Samu. Odadugják az orrukat mindenhova, s ha közülünk, a kis nép közül bárki kiáll a jogáért, zártlikba vágják.”
(Kisluk Rigó, 6. könyv, 8. fejezet, A Megye megtisztítása, 365. o.)*

- ✓Olvassuk el az Ezékiel 11,1-15-öt. Hogyan élt vissza Jeruzsálem népe a helyzetével? Miért gondolták, hogy megtehetik ezt?

Vezetőknek: Ezékiel azon vezetők ellen beszél, akik Jeruzsálemben (a fazékban) maradtak, miután a babilóniak sokakat fogságba vittek. Úgy tűnik, azt gondolták, hogy ők voltak a „hús”, azaz, hogy a városban maradók biztonságban voltak a fazékban, míg a fogságban levőket értéktelenek és vesznivalónak tartották. Ezékiel újramagyarázza a ’hús’ fogalmát, és utal a vezetők által ártatlanul megöltekre. A város többé már nem az a fazék, ami a vezetőket biztonságban tartja – Isten ítélete alatt vannak: kivesszük őket a fazékból és elvesznek.

- ✓Olvassuk el a Lukács 11,37-54-et. Hogyan éltek vissza a farizeusok és írástudók a hatalmukkal? Milyen következménnyel járt ez számukra és mások számára?

3. Önmérséklet

*„Samu keze lehanyatlott. Izzott a dühtől és a gonosz emlékektől. Ez az álnok, gyilkos jószág bőven rászolgált, hogy levágja, többszörösen is megérdemelte: s ráadásul ez az egyetlen, ami biztonságot ad. De a szíve mélyén valami mégis visszatartotta: képtelen volt olyasvalakire lesújtani, aki ott fekszik a porban, magára maradtan, nyomorultul.”
(6. könyv 3. fejezet A Végzet hegye 286. o.)*

- ✓Olvassuk el az 1Mózes 50,15-21-et. Milyen lehetősége volt Józsefnek a múltért való bosszúra? Miért tartóztatta meg magát?

Vezetőknek: Józsefet sok évvel korábban testvérei rabszolgaságra adták. József biztosította testvéreit afelől, hogy Isten akaratát látta abban, ami az életében történt, és kérte őket, hogy ne gyötrődjenek a múlt miatt. (1Mózes 45,4-13). Azonban úgy tűnik, hogy a testvérek nem igazán voltak bizonyosak József érzéseiben irántuk.

- ✓Olvassuk el a Márk 10,35-45-öt. Mi a baj Jakab és János kérdésével? Mit tanít és mutat meg Jézus a hatalomról és tekintélyről?

4. Kinek az oldalán állsz?

„...- Még most se öld meg. Nem ejtett rajtam sebet. És én nem kívánom, hogy ilyen gonosz kedvében érje a halál. Hisz valamikor nagy volt, nemes fajta, akire nem is merészeltünk volna kezet emelni. Most elbukott, s a gyógyulása nem rajtunk múlik; én azonban most is megkímélném, abban a reményben, hogy valaha még fölépül.”

(Frodo, 6. könyv 8. fejezet A Megye megtisztítása 389. o.)

- ✓Olvassuk el az Ezékiel 33,10-20-at. Milyen figyelmeztetések és milyen bátorítások vannak ebben a részben? Mi lesz a harcok végkimenetele?
- ✓Olvassuk el a Márk 3, 1-35-öt. Hogyan reagálnak Jézus tetteire a különböző csoportok? Mi a szóban forgó kérdés?

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

„Támadhatnak majd más rosszak; hiszen Szauron maga is csak szolga vagy küldött. De nem a mi dolgunk, hogy a világ minden eljövendő áramlatán úrrá legyünk; a mienk az, hogy most segítsünk, amikor élünk, most gyomláljuk ki a gázságot az ismerős mezőkről, hogy azok, akik utánunk következnek, tiszta földet műveljenek. Hogy őrájuk majd milyen idő jár, nem mi szabjuk meg.”

(Gandalf, 5. könyv 9. fejezet Az utolsó haditanács 198. o.)

Válasszunk ki egyet vagy többet a következő kérdések közül.

- ✓Hatalmi pozícióban vagyunk-e mások felett (pl. a munkahelyünkön, a családjunkban)? Hogyan tudunk úgy élni ezzel a helyzettel, hogy áldás lehessen a ránk bízottak számára, és a javukra váljon?

- ✓Így vagy úgy, de a legtöbben áldozatai vagyunk mások hatalommal való visszaélésének. Van ezen a téren tennivalónk? Talán valakinek meg kell bocsátanunk?
- ✓Ahelyett, hogy „mások feletti uralkodással” akarnánk önbecsülést szerezni, hogyan tudnánk inkább abban segíteni egymást, hogy Istennél találjuk meg az értékünket?
- ✓Miért olyan vonzó a hatalom? Hogyan vigyázhatunk rá, hogy ne helytelen indítékból keressük?
- ✓Akár évek, akár napok óta vagyunk keresztyének, napról napra döntéseket kell hoznunk. Az életünk mely területein vannak hatalmi harcok?
- ✓Miben látható, hogy Jézus tökéletes módon gyakorolja a hatalmat?

IMÁDSÁG

Imádkozzunk ezen témák kapcsán!

J. R. R. Tolkien:

A gyűrűk ura

(Európa Kiadó, 2001)

3. RÉSZ: BÖLCSESSÉG ÉS VEZETÉS

„Ha már van, menjen csak előre a vezető.”

(Aragorn, 2. könyv, 4. fejezet Utazás a sötétben, 362. o.)

Olvassuk el A Kapcsolat Bibliatanulmányok használatáról c. részt (1. oldal), mielőtt elkezdjük a beszélgetést.

BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

Válasszunk ki egy kérdést!

Ki a legbölcsebb ember a ismeretségi körünkben? Mi teszi őt bölccsé?	Kitől szoktunk tanácsot kérni? Miért éppen tőle?
Mi a bölcsesség?	Szerintünk ki a legbölcsebb szereplő a Gyűrűk Urában?

ÖSSZEFOGLALÁS

Frodónak minden segítségre szüksége van veszélyes küldetésének teljesítéséhez. Egy varázslatos gyűrű hordozója, amit Szauron, a Sötét Úr legyőzése érdekében el kell pusztítani. Gandalf, a mágus sok bölcs tanáccsal tud szolgálni, mivel jól ismeri a Gyűrű hatalmát, az embereket akikkel Frodónak dolga lesz, és az utat amit majd megjár küldetésében. Ő bízta meg Aragornt, hogy Frodót Rivendellbe vezesse, ahol Elrondnak, a tündék fejedelmének Nagytanácsa előtt kell megjelennie. A Nagytanács szövetségeseket rendel Frodó mellé, akiknek segíteniük kell őt küldetése teljesítésében.

Amikor egy hegylánchoz érnek Aragorn és Gandalf nem tud megegyezni, hogy melyik úton menjenek tovább. A Szövetség többsége felülkerekedik a félelmén és a hegyek felé veszi útját, de a hóviharban nem tudnak továbbmenni. Visszafordulnak, és Gandalf vezetésével lemennek a rettegett Mória bányáiba, hogy a hegyek alatt haladjanak tovább. Itt Szauron szolgáljaival vívnak szörnyű

csatát, és elveszítik Gandalfot. Aragorn veszi át a vezetést, de a Szövetségnek nagyon hiányzik Gandalf félelem nélküli, mély bölcsessége.

Gandalf arra tér vissza, hogy a Szövetség felbomlott – Frodó és Samu folytatják a küzdelmes utat a Gyűrűvel, a Szövetség többi tagja viszont háborúra készül. Annak ellenére, hogy Gandalf a Nyugat seregeit egyenesen az ellenség karjaiba vezényeli, bölcsessége mégis győz – hiszen a Sötét Úr figyelme elterelődik, és ez alatt Frodó teljesítheti küldetését.

KÖZPONTI TÉMA: BÖLCSESSÉG ÉS VEZETÉS

Frodó és barátai veszélyes kalandba vágnak, és óriási szükségük van valakire, aki vezeti őket, mert többet tud az előttük álló útról és arról, ami azon vár rájuk. A nehéz helyzetekben élet-halálkérdés, hogy tudják, mi legyen a következő lépés, mit tegyenek. Bölcsességre van szükségük. Az ismeretre, tudásra is szükség van, de a hobbitok ráébrednek, hogy ami igazán számít, az az ismeret helyes alkalmazása. Valószínűleg sok ember elismeri, hogy a Biblia bölcsesség forrása, de vajon hányan forgatják a lapjait? Elemezzük, hogy mi is a bölcsesség, honnan kapjuk, és milyen hatással van ez az életünkre.

BIBLIATANULMÁNYOZÁS

Válasszunk ki egy kérdést mindegyik részből. Például koncentrálhatunk a Jézussal kapcsolatos kérdésekre.

1. Miért beszélünk pont a bölcsességről?

„- Döntöttem. Döntöttem – hajtogatta. Pedig nem döntött még. Bár mindent alaposan végiggondolt, amit tenni készült, az ellen minden porcikája tiltakozott. – Tévedtem volna? – suttogta. – Mit kellett volna tennem?”

(4. könyv 10. fejezet Csavardi Samu válaszában 456. o.)

- ✓ Olvassuk el a Példabeszédek 8,1-36-ot. Mi a bölcsesség? Mennyire fontos az élethez?
- ✓ Olvassuk el a Máté 11, 25-30-at. Miért bölcs dolog Jézushoz jönni? Mit jelent az, hogy az ő terhe könnyű?

2. A bölcsesség forrásai - emberek

„ A tündék ritkán adnak könnyelmű tanácsot, mert a tanács veszélyes ajándék, még akkor is, ha bölcsök adják bölcseknek, mert minden szándék rosszra fordulhat. De hát mit akarsz?

Nem mondtál el magadról mindent; hát akkor hogy tudnék jobban választani mint te? De ha mégis tanácsot kérsz, barátságból teljesítem a kérésedet.”

(Gildor, 1. könyv 3. fejezet Hármásban sem rossz 126. o.)

- ✓Olvassuk el a Zsoltárok 1,1-6-ot. Milyen lehetőségeink vannak a tanácskérésre? Hasonlítsuk össze az igazak és a bűnösök útját. Melyik hova vezet?
- ✓Olvassuk el a Lukács 6, 37-45-öt. Jézus szerint kihez - vagy kihez ne - forduljunk tanácsért? Hogyan lehet belőlünk bölcs tanácsadó?

3. A bölcsesség forrásai - Isten

„– Sose féljete! Én már sok utat megjártam vele, ha ilyen sötétet még nem is; és Völgyzugolyban nagyobb tetteiről is regélnek, mint amelyeknek én szemtanúja voltam. Nem fog eltévedni... amíg van út, amit megtalálhat. Akárhogy féltünk, bevezetett ide, és ki is fog vezetni, bármibe kerül is ez neki magának.”

(Aragorn Gandalfról, 2. könyv 4 fejezet Utazás a sötétben 419. o.)

- ✓Olvassuk el a Jób 28,1- 28-at. Mi az igazi bölcsesség? Milyen értékei vannak?
- ✓Olvassuk el az Ézsaiás 11, 1-5-öt. Mi a Lélek-adta bölcsesség? Mi alapján fog ítélni a Messiás?

Vezetőknek: Ez a messiási prófécia elmondja, hogy Jézus Dávid házából származik, aki igazságosan és méltányosan fog ítélni.

4. Bölcsesség a gyakorlatban

„Jöjj, Arathorn fia Aragorn! – mondta. – És ne bánd, hogy Emyrn Muil völgyében ezt az utat választottad, s ne mondd, hogy a hajszá hiábavaló volt. Te kétségek közt bár, de a helyesnek ígérkező ösvényt választottad; választásod jó volt, megkaptad érte a jutalmat. Mert így még időben találkoztunk, máskülönben már késő lett volna.”

(3. könyv, 5. fejezet A Fehér Lovas 134. o.)

- ✓Olvassuk el az Ézsaiás 30, 15- 22-öt. Hogyan válaszol Isten Izrael múltbeli vétkeire? Mi lenne a bölcsesség útja a jövőre nézve?
- ✓Olvassuk el a Lukács 6, 47-49-et. Mi az alapvető különbség a két építő között? Mire hívja fel a figyelmet Jézus útmutatásában?

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

„– Nos, Frodó – mondta végül Aragorn. – Attól félek, a te válladon van a döntés terhe. A Tanács téged jelölt ki Gyűrű-hordozónak. A te utadat neked kell megválasztanod, s egymagadnak. Én még csak tanácsot sem adhatok. Én nem vagyok Gandalf, s bár igyekeztem átvenni az ő szerepét, fogalmam sincs, hogy erre az órára mit tervezett, ha ugyan tervezett valamit, s hogy mi volt az, amiben reménykedett. Nagyon valószínű, hogy ha ő itt lenne velünk, a döntés akkor is terád várna. Ez a sorsod.”

(2. könyv 10. fejezet A Szövetség felbomlik 526. o.)

Válasszunk ki egyet vagy többet a következő kérdések közül.

- ✓ Léteznek-e olyan döntések, amiknek nincs igazán jelentősége?
- ✓ Honnan tudhatjuk, hogy mikor vezet Isten minket?
- ✓ Hajlamosak vagyunk-e olyan emberektől tanácsot kérni, akikről sejtjük, hogy azonos véleményen vannak velünk?
- ✓ Hogyan válhatunk egyre bölcsebbé?
- ✓ Mi a nagy döntések meghozatalának legbölcsebb útja?
- ✓ Mit javasolnánk annak a barátunknak, aki horoszkópok, magazinok stb. alapján hozza meg döntéseit?

IMÁDSÁG

Imádkozzunk ezen témák kapcsán!

J. R. R. Tolkien:

A gyűrűk ura

(Európa Kiadó, 2001)

4. RÉSZ: BÁTORSÁG

„Még a legkövérebb és legfélénkebb hobbit szívében is rejtőzik egy csöppnyi bátorság (igaz, néha nagyon mélyen elásva), amely a végveszély pillanatában feltámad és megnő. Frodó nem volt se nagyon kövér, se nagyon félénk; sőt – bár ő maga nem tudott róla – Bilbó (és Gandalf) a Megye legderekebb hobbitjának tartotta.” (1. könyv 8. fejezet, Köd a Sír buckákon 201. o.)

Olvassuk el A Kapcsolat Bibliatanulmányok használatáról c. részt (1. oldal), mielőtt elkezdjük a beszélgetést.

BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

Válasszunk ki egy kérdést!

Mi az a legbátrabb dolog, amit valaha tettünk?	Véleményünk szerint ki a legbátrabb szereplő a Gyűrűk Urában?
Van-e olyan kihívás, amit sajnálunk, hogy nem vállaltunk fel?	„A bátorság ezt jelenti: félek tőle, de mégis belevágok.” – egyetértünk? Miért?

ÖSSZEFOGLALÁS

Frodó vállalta a küldetést, hogy visszavigye a veszélyes Gyűrűt megsemmisítésre annak készítési helyére, de nem tudja, képes lesz-e egyedül teljesíteni a feladatot. Nagyon megkönnyebbül, hogy három barátja is vele tart, és bátorítást jelent neki, hogy megalakul a Szövetség, amely osztozik felelősségének terhében.

A Gyűrűnek hatalma van a legerősebb akarat megrontására is. Amikor Frodó számára világossá lesz a Gyűrű hatalmában rejlő veszély a Szövetségre nézve, úgy dönt, hogy inkább egyedül megy tovább. Samu nem tud beletörődni abba, hogy ura magára maradjon és megpróbálja kitalálni melyik úton megy tovább. Pillanatok alatt utoléri, és együtt folytatják az utat. Ahogy

Mordorba érnek, oda, ahol a legnagyobb a gonosz erő, a Gyűrű egyre jobban húzza Frodó nyakát. A hűséges Samu vállalná, hogy ő viszi tovább a Gyűrűt, de ez az a dolog, amit nem tehet meg ura helyett.

Nehéz az út, ám Samu mégis többször lemond az élelemadagjáról ura iránti szeretetből. Annak ellenére, hogy Frodó akaraterejének bevetésével sikerült idáig eljutniuk, Mordor gonosz hatalma lassan megtöri az ő elszántságát is. Samu felkapja őt, és így viszi tovább. Amikor teljesítik a küldetést Frodó és Samu biztonságba kerül. Miután megpihentek, megtudják, hogy ők a Gyűrűk Ura elleni háború hősei – bátorságuk győzelmet aratott.

KÖZPONTI TÉMA: BÁTORSÁG

Frodónak semmi kétsége nem volt afelől, hogy küldetése a Gyűrűvel nem lesz túl kellemes feladat. Sokkal szívesebben maradt volna otthon a Megyében, mit sem tudva az egésztől. Mégis, amikor elérkezett a döntő pillanat, komolyan vette a megbízatást, és elindult a Gyűrűvel a nagy ismeretlenbe. Azonban nemcsak Frodó kerül olyan helyzetekbe, amelyekben szükség van a bátorságra. Senki nem menekülhet el a kihívások elől. Magunkban kell szembenéznünk ezekkel, vagy segíthet ebben a Biblia? Vajon tudja Isten, hogy szükségünk van bátorításra? Ki lehet példakép a Bibliában számunkra küzdelmeink közepette? Egyáltalán van jelentősége annak, ha bátrak vagyunk?

BIBLIATANULMÁNYOZÁS

Válasszunk ki egy kérdést mindegyik részből.

1. Amikor bátorságra lenne szükség

„Visszatértek a nazgûlok is: s ahogy a Sötét Úr gyarapította és előbbre vonta a seregét, úgy vált az ő hangjuk is mind gonoszabbá és iszonyatosabbá. Pedig ők csak az Ő akaratát és rosszindulatát visszhangozták. ... Végül már a legbátrabbak is a földre vetették magukat, ha ellibbent fölöttük a láthatatlan fenyegetés, vagy ha állva maradtak is, kiesett erejét vesztett kezükből a fegyver, gondolataik elsötétültek, s már nem érdekelte őket a harc, csak hogy elbújjanak, föltre kushadjanak, vagy hagyják őket meghalni.

(5. könyv 4. fejezet Gondor Ostroma 121. o.)

- ✓ Olvassuk el a 4 Mózés 13,17–14, 4-et. A kémek melyik beszámolóját volt könnyebb elhinni? Milyen következtetést vont le a nép?

Vezetőknek: Mózes kémeket küldött Kánaán földjére. Istentől ígéretet kaptak arra, hogy övék lesz az a föld, de a nép másként gondolta.

- ✓Olvassuk el a Máté 8, 23-27-et. Mitől féltek a tanítványok? Hogyan változtak meg a dolgok Jézussal?

Vezetőknek: A tanítványok között voltak tapasztalt halászok is, akik kétség kívül sokszor kerültek már viharba ezen a tavon. Mégis, ez a vihar valahogy más volt, és úgy érezték, életveszélyben vannak.

2. Bátorítást nyerve

„ – Én veled tartok, Gandalf! – mondta Gimli. – Megyek, s megnézem magamnak Durin csarnokait, akármi vár rám – persze ha megtalálod Mória bezárt kapuját.

- Helyes, Gimli! – mondta Gandalf. – Erőt öntesz belém. Majd megkeressük együtt azt az elrejtett kaput. És bemegyünk rajta.”

(2. könyv 4. fejezet Utazás a Sötétben 402. o.)

- ✓Olvassuk el a Józsué 1, 1-18-at. Milyen jellegű bátorítást kapott Józsué? Hogyan segíthetett ez neki?
- ✓Olvassuk el a Márk 1, 9- 13-at. Hogyan bátorította Isten Jézust? Milyen jelentősége volt a bátorításban az időzítésnek?

3. Bátorság a gyakorlatban

„Frodó talpra állt. Nagy-nagy fáradtságot érzett, de akarata szilárd volt, s a szíve könnyebb. Fennhangon mondta ki, önmagának: - Megteszem, amit meg kell tennem. Ez legalább világos: a Gyűrű gonoszsága már közöttünk is hat, és addig itt kell hagynom őket, amíg nagyobb kárt nem tesz. Egyedül kell elindulnom. ... Most, azonnal.”

(2. könyv, 10. fejezet A Szövetség felbomlik 533. o.)

- ✓Olvassuk el a Bírák 7, 1-25-öt. Hogyan kényszeríti Isten Gedeont arra, hogy bízson benne? Mi ennek az eredménye?

Vezetőknek: Isten arra hívta Gedeont, hogy győzze le Midjánt. Ő egy egész hadsereget hívott össze, de Istennek más terve volt. Azok a katonák voltak felkészültek a váratlan helyzetekre, akik állva, a szájukhoz emelve szűrőcsőzték a vizet.

- ✓Olvassuk el a Lukács 9,51-et és a Máté 27, 1-10-et. Hasonlítsuk össze Jézus és Júdás nézőpontját és cselekedeteit.

4. Hősök

„S akkor Samu döbbenetére és kínos zavarára (Aragorn) térdet hajtott kettőjük előtt; majd kézen fogta őket, és Frodót jobb felől, Samut bal felől a trónhoz vezette, felültette rá, aztán a felsorakozott emberekhez és Kapitányokhoz fordult, s csengő hangon kiáltotta, hogy az egész sereg hallja: - Fennszóval magasztaljátok őket!”

(6. könyv 4. fejezet Cormallen mezeje 299. o.)

- ✓Olvassuk el a Józsué 23, 1-16-ot. Milyenek ismerjük meg Józsuét a néphez intézett beszéd alapján? Mire emlékezteti Izrael népét?
- ✓Olvassuk el a Zsidókhoz írt levél 12, 1-3-at. Miért Jézus a legfőbb példakép?

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

„ ... a régiek annyiszor megénekelt dicső tettei, Frodó uram, mint mondani szoktam, kalandok. Valamikor azt hittem, hogy azok a csudálatos régiek azért indultak útnak és keresték az ilyet, vágytak rá, mert nyugtalanok voltak, az élet meg egy kicsit unalmas, tehát hogy úgy mondjam, virtusból. De, a regékből végül is nem ez derül ki, legalábbis azokból, amelyek megragadnak az ember eszében. Hanem hogy hőseik úgy csöppentek bele... ahogy mondtad, arra vezetett az útjuk. De gondolom, mindig lett volna alkalmuk, hogy visszaforduljanak, mint ahogy nekünk is volt, csak hogy ők nem fordultak vissza. S ha visszafordultak volna, akkor nem tudnánk róluk, mert elfelejtették volna őket.”

(Samu, 4. könyv 8. fejezet Cirith Ungol lépcsői 426-427. o.)

Válasszunk ki egyet vagy többet a következő kérdések közül.

- ✓Még Jézusnak is szüksége volt bátorításra. Hogyan tudjuk jobban bátorítani egymást?
- ✓Miért tűnnek gyakran nehéznek a dolgok, ha Isten szerint cselekszünk?

- ✓Hogyan beszélnek barátainkkal a Gyűrűk Ura hőseiről, és hogyan beszélgetnék velük valódi hőskről?
- ✓Számít valamit a bátorság? Van-e jelentősége annak, ha meghátrálunk?
- ✓Milyen tulajdonságokat értékelünk a példaképeinkben, és hogyan tudnánk jobban hasonlítani rájuk?
- ✓Talán éppen valamilyen kivitelezhetetlennek tűnő feladat előtt állunk mi magunk is? Hogyan tudna bátorítani és segíteni minket ez a csoport?

IMÁDSÁG

Imádkozzunk ezen témák kapcsán!